

Dosarul nr. 2rh-58/19

Prima instanță: Jud. Chișinău, sediul Ciocana (N. Iordachi)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Minciună, V. Sîrbu, V. Mihaila)

Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (T. Vieru, Sv. Filincova, M. Ghervas, V. Burduh, N. Craiu)

ÎNCHEIERE

19 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecător

Judecătorii

Tatiana Vieru

Svetlana Filincova

Maria Ghervas

Victor Burduh

Nicolae Craiu

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, cererea de revizuire depusă de Maria Sandu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Oleg Sandu împotriva Mariei Sandu și a Marinei Cerempei, intervenienți accesorii Notarul public Lidia Snegur și Direcția Generală de Administrare Fiscală Ciocana cu privire la prelungirea termenului de acceptare a succesiunii,

împotriva deciziei din 19 decembrie 2018 a Curții Supreme de Justiție,

c o n s t a ț ă :

La 8 octombrie 2015 Oleg Sandu, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Mariei Sandu și a Marinei Cerempei, intervenienți accesorii Notarul public Lidia Snegur și Direcția Generală de Administrare Fiscală Ciocana cu privire la prelungirea termenului de acceptare a succesiunii.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la data de 4 februarie 2015 a decedat tatăl său Nicolae Sandu.

A menționat că, întrucât a fost plecat peste hotarele țării nu s-a încadrat în termenul de 6 luni pentru a depune o cerere la notar, unde a fost deschisă moștenirea rămasă după decesul tatălui său. Astfel că, la data de 7 octombrie 2015 s-a adresat cu cerere la Notarul public Lidia Snegur de a fi acceptat ca succesor legal în legătură cu decesul tatălui său Nicolae Sandu și să i se elibereze certificat de moștenitor legal. Însă, prin decizia Notarului public Lidia Snegur din 7 octombrie 2015, cererea de acceptare a succesiunii și eliberarea certificatului de moștenitor legal i-a fost respinsă, din motiv că a expirat termenul de 6 luni prevăzut de art. 1516 și art. 1517 din Codul civil, fiindu-i recomandat de a se adresa în instanța de judecată întru soluționarea litigiului dat.

Reclamantul a specificat că, întemeiat a omis termenul de acceptare a succesiunii, deoarece se afla peste hotarele țării, iar despre decesul tatălui său nu a cunoscut. Mai

mult că, pârâtele Maria Sandu și Marina Cerempei au tăinuit acest fapt, s-au adresat la notar și au declarat că sunt unicele moștenitoare.

În drept, și-a întemeiat acțiunea în baza dispozițiilor art. 1519 din Codul civil și art. 281-285 din Codul de procedură civilă.

În urma concretizării acțiunii, reclamantul a solicitat prelungirea termenului de acceptare a succesiunii rămase după decesul lui Nicolae Sandu.

Prin încheierea din 8 februarie 2016 a Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău au fost atrase în proces Maria Sandu și Marina Cerempei în calitate de intervenienți accesorii.

Prin hotărârea din 5 iulie 2016 a Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău, cererea de chemare în judecată depusă de către Oleg Sandu a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 24 ianuarie 2017 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de reprezentantul lui Oleg Sandu, avocatul Teodor Guțu, s-a casat hotărârea din 5 iulie 2016 a Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău și s-a restituit pricina spre rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

Prin hotărârea din 29 septembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana a fost admisă acțiunea depusă de către Oleg Sandu. S-a prelungit reclamantului Oleg Sandu termenul de acceptare a succesiunii rămase după decesul lui Nicolae Sandu decedat la data de 4 februarie 2015 cu șase luni.

Prin decizia din 2 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de către Maria Sandu, s-a casat hotărârea din 29 septembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana și s-a emis o nouă hotărâre prin care cererea de chemare în judecată depusă de Oleg Sandu a fost respinsă ca nefondată.

Prin decizia din 19 decembrie 2018 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul declarat de Oleg Sandu, reprezentat de către avocatul Teodor Guțu, s-a casat decizia din 2 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău și s-a menținut hotărârea din 29 septembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana.

La 18 martie 2019, Maria Sandu a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 19 decembrie 2018 a Curții Supreme de Justiție.

În motivarea cererii de revizuire, Maria Sandu a menționat că, nu este de acord cu hotărârea instanței de fond cât și cu decizia instanței de recurs, le consideră neîntemeiate, eronate, ilegale și pasibile de a fi casate, întrucât sunt contrare legii, bazate pe intima convingere și nu prin administrarea de probe care urmau a fi prezentate.

A afirmat că, decizia instanței de recurs din 19 decembrie 2018 este neîntemeiată, deoarece concluziile expuse în aceasta contravin circumstanțelor cauzei, iar litigiul în cauză a fost soluționat cu interpretarea eronată a normelor de drept, or, instanța de judecată nu a dat apreciere corectă circumstanțelor probate.

A solicitat admiterea cererii de recurs, casarea deciziei instanței de recurs din 19 decembrie 2018 cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie menținută decizia instanței de apel.

Studiind materialele dosarului și verificând argumentele invocate în cererea de revizuire, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 451 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447 din Codul de procedură

civilă, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 din Codul de procedură civilă și anexându-se probele ce le confirmă.

Din dispozițiile legale sus-menționate urmează că, cererea de revizuire poate fi declarată doar în temeiurile expres prevăzute în art. 449 din Codul de procedură civilă. Lista temeiurilor este exhaustivă și nu poate fi completată.

Declararea revizuirii pentru alte temeiuri decât cele prevăzute în această normă duce la respingerea cererii de revizuire ca inadmisibilă.

În același rând, în sensul art. 446 din Codul de procedură civilă, pe calea revizuirii poate fi retractat un act judecătoresc irevocabil, care este greșit în raport cu unele împrejurări survenite după pronunțarea acestuia, iar motivele pentru care se poate dispune retractarea sunt prevăzute expres și limitativ de art. 449 din Codul de procedură civilă.

Deci, art. 449 din Codul de procedură civilă, prevede că revizuirea se declară în cazul în care: a) s-a constatat, prin sentință penală irevocabilă, comiterea unei infracțiuni în legătură cu cauza care se judecă;

b) au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei;

c) instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces;

e) s-a anulat ori s-a modificat hotărârea, sentința sau decizia instanței judecătorești care au servit temei pentru emiterea hotărârii sau deciziei a căror revizuire se cere;

e¹) a fost aplicată o lege declarată neconstituțională de către Curtea Constituțională și la judecarea cauzei a fost ridicată excepția de neconstituționalitate, iar instanța de judecată a respins cererea privind sesizarea Curții Constituționale sau din hotărârea Curții Constituționale rezultă că prin aceasta s-a încălcat un drept garantat de Constituție sau de tratatele internaționale în domeniul drepturilor omului;

g) Curtea Europeană a Drepturilor Omului sau Guvernul Republicii Moldova a inițiat o procedură de reglementare pe cale amiabilă într-o cauză pendinte împotriva Republicii Moldova;

h) Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat, printr-o hotărâre, fie Guvernul Republicii Moldova a recunoscut, printr-o declarație, o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale care poate fi remediată, cel puțin parțial, prin anularea hotărârii pronunțate de o instanță de judecată națională.

La caz, din conținutul cererii de revizuire Colegiul judiciar contată că argumentele invocate se referă la dezacordul revizuyentei Maria Sandu cu soluția pronunțată de către instanța de recurs prin decizia a cărei revizuire se pretinde, și nu atestă prin prisma art. 449 din Codul de procedură civilă careva temeiuri legale de revizuire.

Respectiv, alegațiile invocate de către Maria Sandu în cererea de revizuire, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție le consideră neîntemeiate și care nu influențează în nici un mod soluția adoptată.

Or, de fapt, se precizează că revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare prin intermediul căreia se poate obține anularea unei hotărâri judecătorești irevocabile și reînnoirea judecării în cazurile expres determinate de lege, iar retractarea

neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice.

În cadrul revizuirii nu se verifică legalitatea și temeinicia hotărârii adoptate, ci în baza unor temeuri strict prevăzute de lege are loc redeschiderea procesului și aceste temeuri trebuie să fie obiective, reale și legale.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție evidențiază că procedura de revizuire prevăzută de art. 449-453 din Codul de procedură civilă servește scopului înlăturării lacunelor și omisiunilor justiției care urmează a fi aplicate într-o manieră compatibilă cu prevederile art. 6 paragraf 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, fiind respectat principiul securității raporturilor juridice, care semnifică, potrivit jurisprudenței degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, între altele, că o soluție definitivă al oricărui litigiu nu urmează a fi rediscutată.

Excepție de la acest principiu poate fi doar cazul când reexaminarea este necesară în virtutea circumstanțelor fundamentale și obligatorii (speța de referință *Brumărescu c. României*, hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 28 octombrie 1999).

Aceeași regulă a fost reiterată de Curtea de la Strasbourg în speța *Roșca c. Moldovei*, hotărârea din 22 martie 2005, definitivă din 22 iunie 2006, unde s-a subliniat expres că dreptul la un proces echitabil în fața unei instanțe de judecată independentă și imparțială, garantat de art. 6 paragraf 1 din Convenție, urmează a fi interpretat prin prisma Preambulului Convenției, care enunță preeminența principiului supremației dreptului ca element al patrimoniului comun al statelor contractante.

Unul dintre elementele fundamentale a preeminenței este principiul stabilității raporturilor juridice, care înseamnă că o soluție definitivă al oricărui litigiu nu trebuie rediscutată.

Totodată, principiul securității raporturilor juridice presupune respectul față de principiul lucrului judecat, care constituie principiul executării hotărârilor definitive. Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului *res judicata*, adică caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești, acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii, doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei.

Competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare.

În circumstanțele indicate și ținând cont de normele legale naționale și raționamentele Curții Europene a Drepturilor Omului enunțate supra, instanța de revizuire reține că o eventuală admitere a cererii de revizuire depusă de Maria Sandu, ar însemna încălcarea principiului securității raporturilor juridice garantat de art. 6 paragraf 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Reieșind din cele expuse și având în vedere că cererea de revizuire nu indică careva temeuri prevăzute de art. 449 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă

În conformitate cu art. art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură Civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Maria Sandu împotriva deciziei din 19 decembrie 2018 a Curții Supreme de Justiție, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Oleg Sandu împotriva Mariei Sandu și a Marinei Cerempei, intervenienți accesorii Notarul public Lidia Snegur și Direcția Generală de Administrare Fiscală Ciocana cu privire la prelungirea termenului de acceptare a succesiunii.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecător

Tatiana Vieru

Judecătorii

Svetlana Filincova

Maria Ghervas

Victor Burduh

Nicolae Craiu